

رابطه گرایش به استفاده از داروهای نیروزا براساس خودکارآمدی و تصویر بدنی با میانجی گری انگیزش موفقیت در پدیده اجتماعی ورزش (ورزشکاران بدنساز)

سعید شاکری^۱، حسین ابراهیمی مقدم^۲، خدیجه ابوالمعالی^۳

The relationship between the tendency to use recreational drugs based on self-efficacy and body image with mediating success motivation in The social phenomenon of sport (among bodybuilders)

Saeed Shakeri¹, Hossein Ebrahimi Moghaddam², Khadijeh Abualmaali³

Abstract

Aim: The main objective of this study was to explain the Structural Equation Modeling of the relationship between tendency to recreational drugs based on self-efficacy and body image with mediating success motivation in The social phenomenon of sport (among bodybuilders in Tehran). **Method:** The present study was a type of patterning based on the correlation method according to implementation method and an applied research according to the purpose of research. This research included all athletes of Tehran gymnasiums' bodybuilders in the year ۲۰۱۸, which ۶۰۰ sample were randomly selected. The data collection tool was a questionnaire body image (Cash T F, Mikulka P J, Brown), The Perception of Success Questionnaire (Robert, G. G., Tresize, D. C., ۱۹۹۸), self-efficacy questionnaire (Schwarzer, R., & Jerusalem, M., ۱۹۸۱) and tendency to energy-oriented questionnaire (Habibi and et al., ۲۰۱۶). The data analysis method was Structural Equation Modeling using AMOS software and Baron and Kenny method was used to test the intermediate effect. **Results:** Findings and the results showed that there is a negative and significant relationship between self-efficacy and body image with a tendency to use recreational drugs. There was a positive and significant relationship between the body image with success motivation and there is a negative and significant relationship between self-efficacy and success motivation **Conclusion:** The results showed that the success motivation was not mediator in the relationship between self-efficacy and body image with the tendency to use recreational drugs, but a direct relationship between self-efficacy and body image with bodybuilders' tendency to use energy drugs.

Keyword: success motivation, Body image, Self-efficacy, Tendency to use recreational drugs.

چکیده

هدف: تبیین الگوی رابطه گرایش به داروهای نیروزا براساس خودکارآمدی و تصویر بدنی آنها با میانجی گری انگیزش موفقیت در پدیده اجتماعی ورزش (در بین ورزشکاران بدنساز شهر تهران) می باشد. **روش:** پژوهش حاضر با توجه به هدف پژوهش در زمره تحقیقات کاربردی و به لحاظ روش اجرا از نوع همبستگی از نوع الگویابی است. این پژوهش شامل کلیه ورزشکاران رشته بدنسازی باشگاه‌های شهر تهران در سال ۹۷ بود که به شیوه تصادفی ۶۰۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات عبارتند از پرسشنامه های تصویر بدنی (برون، کش و میولکا)، ادراک از موفقیت (رابرتز و ترشو، ۱۹۹۸)، پرسشنامه خودکارآمدی (شوارزر و جروسالم، ۱۹۸۱) و پرسشنامه گرایش به مواد نیروزا (حبیبی و همکاران، ۱۳۹۵) می باشد. روش تجزیه تحلیل داده‌های مدل معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزارهای SPSS و AMOS بود و برای آزمون اثر میانجی از روش بارون و کنی استفاده شده است. **یافته‌ها:** یافته و نتایج پژوهش نشان دادند که خودکارآمدی و تصویر بدنی با گرایش به استفاده از مواد نیروزا رابطه منفی و معنی داری وجود دارد. بین تصویر بدنی با انگیزش موفقیت رابطه مثبت و معنی داری دیده شد و بین خودکارآمدی و انگیزش موفقیت رابطه منفی و معنی داری وجود دارد. همچنین بین انگیزش موفقیت و گرایش به استفاده از مواد نیروزا رابطه منفی و معنی داری وجود ندارد. **نتیجه گیری:** براساس نتایج پژوهش می توان نتیجه گرفت که انگیزش موفقیت در رابطه بین خودکارآمدی و تصویر بدنی با گرایش به استفاده از مواد نیروزا نقش میانجی ندارد بلکه یک رابطه مستقیم بین خودکارآمدی و تصویر بدنی با گرایش ورزشکاران بدنساز به استفاده از داروهای نیروزا دارد.

کلمات کلیدی: انگیزش موفقیت، تصویر بدنی، خودکارآمدی، گرایش به استفاده از مواد نیروزا.

مقدمه

۱. دانشجوی دکتری، گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

PhD student, Department of Psychology, Islamic Azad University Branche of Rodehen, Tehran, Iran. (Corresponding Author).

۲. دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، تهران، ایران

Associate Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University Branche of Rodehen, Tehran, Iran

۳. دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، تهران، ایران

Associate Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University Branche of Rodehen, Tehran, Iran

کمک گرفتن از اصول و مبانی دانش روانشناسی برای بالا بردن سطح کارایی ورزشکاران در هر جا امری ضروری است. زیرا بدون شناخت حالات و خصوصیات روانی افراد برخوردار از آموزش صحیح امکان پذیر نمی باشد. پرداختن به ورزش شعاری است که همه مردم دنیا به آن ایمان آورده اند و تأثیر مطلوب جسمی و روانی ورزش روز به روز با پیشرفت تکنولوژی و تحقیقات انجام یافته در این زمینه با وسعت بیشتر اثبات می شود. ورزش به عنوان پدیده اجتماعی، شیوه زندگی بسیاری از مردم جهان را به طرق فیزیکی، اقتصادی، آموزشی، سیاسی و اجتماعی و روانی متأثر ساخته است. گسترش روز افزون ورزش سبب شده که مرزهای جغرافیایی، نژادی، قومی، سیاسی و عقیدتی را در نوردد. تحلیل گران اجتماعی و فرهنگی در دهه های اخیر به پژوهش درباره آداب، مناسک، ارزش ها و الگوهای اجتماعی رایج در ورزش مبادرت ورزیده اند. ورزش و فعالیتهای ورزشی زمان و انرژی فراوانی از افراد هر جامعه را به خود اختصاص داده است. رقابت های ورزشی، ورزشکاران، تماشاگران و مربیان را در وضعیت هایی قرار می دهد که ممکن است قواعد و هنجارهای رایج در ورزش را به آسانی نقض کنند (کروجا،^۱ ۲۰۱۴). یکی از این قواعد و هنجارهای که به طور مکرر توسط ورزشکاران نقض می شود گرایش به استفاده از داروهای نیروزا و دوپینگ می باشد.

واژه دوپینگ به احتمال زیاد از واژه هلندی دوپ که نام یک نوشیدنی الکلی ساخته شده از پوست انگور است و توسط جنگجویان زولو به منظور افزایش دلاوری شان در جنگ مورد استفاده قرار می گرفته، مشتق شده است (وادا، ۲۰۰۹). یا به روایتی دیگر واژه دوپینگ از زبان آفریقای جنوبی مشتق شده که اشاره به یک نوشیدنی الکلی باستانی، به عنوان محرک در مراسم رقص استفاده می شده، دارد. امروزه واژه دوپینگ بطور انحصاری اشاره به استفاده روش ها و مواد افزایش دهنده عملکرد در رقابت ورزشی چه به منظور افزایش و چه حفظ عملکرد و همچنین گریز از روند نمونه گیری دارد (پتروزی،^۲ ۲۰۰۲). ورزشکاران رقابت کننده در المپیک یونان باستان از محرک ها برای افزایش عملکردشان استفاده می کردند (آسکن،^۳ ۱۹۹۸). ورزشکاران یونان باستان به استفاده از رژیم های غذایی خاص و معجون های محرک برای نیرومند ساختن خودشان، مشهور بودند. گلاادیاتورهای رومانیایی و سواره نظام های قرون وسطی به کمک گیری از مواد افزایش دهنده عملکرد جهت قادر بودن به ادامه وضعیت های جنگی علیرغم خستگی و جراحت روی می آوردند (وادینگتون،^۴ ۲۰۰۰). در ورزش مدرن، دوچرخه سواران، بدنسازان و شناگرهای مسافت های طولانی همواره نخستین مظنون های دوپینگ می باشند. دوندگان ماراتن قبل از قرن بیستم مظنون های استفاده ای استریکنین بوده اند. بوکسورها نیز پیوسته از محرک ها و دیگر داروهای مثل کوکائین، هروئین و الکل برای افزایش هوشیاری و یا تسکین درد استفاده می کردند (دونوهویی و جانسون،^۵ ۱۹۸۶). در زمینه استفاده از مواد نیروزا در ورزش نمونه ها بی شمار هستند. همچنین مواد افزایش دهنده عملکرد بطور آزادانه و نامحدود برای قرن ها در ورزش مورد استفاده قرار می گرفته است.

فتسکو و مککلور^۶ (۲۰۰۵) یکی از عوامل شخصی و شخصیتی که در کنترل و سازماندهی رفتار فرد مؤثر است، خودکارآمدی^۱ می باشد. "به باورهای افراد درباره توانایی کنترل زندگی به دست خودشان گفته می

^۱ . Kruja

^۲ . Petroczi

^۳ . Asken

^۴ . Waddington

^۵ . Donohoe & Johnson

^۶ . Festco & McClure

شود". سانتروک^۲، (۲۰۰۴) خودکارآمدی بر رفتار فرد بسیار تأثیر گذار است. به عنوان مثال، دانش‌آموز دارای خودکارآمدی سطح پایین ممکن است حتی برای یک امتحان خودش را آماده نکند، زیرا فکر می‌کند که هر اندازه زحمت بکشد فایده‌ای نخواهد داشت. در مقابل، شخص برخوردار از خودکارآمدی سطح بالا در انجام کارها امیدوارتر و موفقتر است. وول فولک^۳ (۲۰۰۴) بیان می‌دارد که اگر شخص باور داشته باشند که با تلاش قابل قبول می‌توانند یاد بگیرند، این شخص تلاشش را بیشتر کرده، در مواجهه با مشکلات پافشاری می‌کنند، توجه خود را بر مشکل متمرکز کرده و احساس آرامش و خوش بینی بیشتری می‌کنند و از راهبردهای مؤثرتری بهره می‌گیرند. به عبارت دیگر خودکارآمدی، ابزارهای شناختی و انگیزشی را بسیج می‌کند که این نکته نقش مهمی در بکارگیری شیوه‌های مقابله با فشار روانی و رخدادهای گوناگون در افراد خواهد داشت (سیف، ۱۳۸۶).

خودکارآمدی قوت اطمینان شخص به دادن پاسخی موفقیت‌آمیز می‌باشد که برای گرفتن نتیجه‌ای معین لازم است. یکی از جنبه‌های مهم نظریه خودکارآمدی، اطمینان کارآمدی می‌باشد که اشاره به اعتماد در توانایی‌های فرد برای سازماندهی و اجرای عمل‌های مورد نیاز در به دست آمدن رفتار مفروض دارد. بنابراین افراد اگر اطمینان یابند که فعالیت‌شان می‌تواند تأثیرات مطلوب را تولید کند، انگیزه‌های برای انجام فعالیت دارند. تحقیقات انجام شده بر اطمینان خودکارآمدی ورزشکاران نشان می‌دهد که عملکرد ادراک شده به طور معناداری بر انگیزه‌ها، هیجان‌ها و نتایج عملکرد تأثیر می‌گذارد (فلتز، ۱۹۹۴). وینبرگ و همکاران (۱۹۷۹) نشان دادند که اعتماد ورزشکار نسبت به توانایی‌هایش به افزایش عملکرد منتهی می‌شود.

یکی دیگر از متغیرهای پژوهش حاضر که در ورزشکاران رشته بدنسازی بیشتر شایع می‌باشد، تصویر بدنی است (آندرسن و دی دومینیکو، ۱۹۹۲). مفهوم تصویر بدن از چندین رشته مطالعات عصب شناختی، روانشناختی و پزشکی ایجاد شده است. ار نظر بروچ^۴ (۱۹۷۳) تصویر بدنی اصطلاحی است که برای اولین بار در قرن بیست از سوی عصب-شناس‌ها مطرح شد. نورولوژیست‌ها برای اولین بار به توصیف اختلالات ادراک از بدن پرداختند. آنها زمانی به این مسئله توجه کردند که شاهد بیماران آسیب دیده مغزی بودند که قادر به شناخت یک قسمت یا کل بدن خود نبودند. اسپیلدر^۵ اولین عصب‌شناسی بود که واژه تصویر بدنی را به کار برد. اصطلاح تصویر بدنی^۶ توسط وی در واقع در تکوین اصطلاح طرحواره بدنی مطرح شده به وسیله هید^۷ در اوایل قرن بیست عنوان گردید. اسپیلدر تصویر بدنی را به "عنوان تصویری که فرد از بدن خود دارد، و وانمودی که بدنمان برای خودمان دارد" تعریف کرد. وی معتقد بود که تصویر بدنی هم به جنبه‌های فیزیکی و هم به جنبه‌های ذهنی پدیدار می‌گردد (کش و استراچن، ۲۰۰۲).

از نظر ایگلتن^۸ (۲۰۱۱) تصویر بدنی یک ساختار چند بعدی است که شامل افکار، اعتقادات، احساسات و رفتارهای مرتبط با بدن ادراک شده می‌باشد. یکی از جنبه‌های تصویر بدنی نارضایتی از تصویر بدنی است که به ارزیابی منفی از اندازه، شکل و وزن بدن بر می‌گردد و به تمایز بین بدن واقعی و تصویر بدن ایده آل اشاره دارد. تصویر بدنی یک

^۱. self - efficacy

^۲. Santrock

^۳. Woolfolk

^۴. Bruch

^۵. Schuler

^۶. body image

^۷. Head

^۸. Igelton

ساختار چند بعدی شامل افکار، اعتقادات، احساسات و رفتارهای مرتبط با بدن ادراک شده می‌باشد (ریچتن^۱ و همکاران، ۲۰۱۲). تصویر بدن یک مفهوم محوری برای خودپنداری محسوب می‌شود و تلویحات مهمی برای زمینه‌های گوناگون عملکرد و روان‌شناختی و کیفیت زندگی دارد. تصویر بدن نه تنها یک پدیده ناشی از ساختار اجتماعی است بلکه، این مسئله مرتبط است که فرد چگونه تعاملات خود با دیگران را تجربه می‌کند (کش و براون^۲، ۱۹۸۹). پژوهش پیش رو به دنبال تبیین الگوی ساختاری رابطه گرایش ورزشکاران به داروهای نیروزا براساس خودکارآمدی، تصویر بدنی و تلقین پذیری با میانجی‌گری انگیزش پیشرفت در ورزشکاران است. با توجه به مطالبه بیان شده سؤال اساسی پژوهش حاضر این می‌باشد که آیا انگیزش موفقیت رابطه بین خودکارآمدی، تصویر بدنی و تلقین‌پذیری و گرایش به استفاده از داروهای نیروزا در بین ورزشکاران بدنساز را تبیین می‌کند یا نه؟

روش

پژوهش حاضر با توجه به هدف پژوهش در زمره تحقیقات کاربردی و به لحاظ روش اجرا همبستگی از نوع الگویابی است. در این نوع تحقیق رابطه میان متغیرها بر اساس هدف تحقیق تحلیل می‌گردد. همچنین پژوهش حاضر از لحاظ شیوه گردآوری و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها در زمره پژوهش‌های تحلیل ماتریس کوواریانس (مدلسازی معادلات ساختاری) محسوب می‌شود. پژوهش حاضر از نوع هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی و بر اساس روش، پژوهشی بر مبنای مفروضات همبستگی و غیرآزمایشی است. متغیر ملاک (درون‌زا) گرایش به استفاده از داروهای نیروزا است. متغیرهای پیش‌بین (برون‌زا) شامل خودکارآمدی و تصویر بدنی است. متغیر میانجی‌گر (درون‌زا) انگیزش موفقیت است. جامعه آماری شامل کلیه ورزشکاران در رشته بدنسازی باشگاه‌های بدنسازی شهر تهران در سال ۱۳۹۷ را شامل می‌شوند که از بین ۲۲ باشگاه بدنسازی تعداد ۶۰۰ نفر به روش تصادفی چندمرحله‌ای انتخاب شدند.

ابزار

روش گردآوری مطالعه حاضر به روش میدانی بود. و داده‌های پژوهش حاضر از طریق پرسشنامه استاندارد شده گردآوری شدند. ابزار مورد استفاده در پژوهش حاضر به شرح ذیل می‌باشند.

پرسشنامه تصویر بدنی (برون، کش و میولکا): پرسشنامه تصویر بدنی مورد استفاده، پرسشنامه BSRQ جهت اندازه‌گیری تصویر بدنی می‌باشد. این پرسشنامه شامل ۶۸ ماده است و جهت ارزیابی نگرش فرد درباره ابعاد مختلف ساختار تصویر بدنی طراحی شده است. پرسشنامه چند بعدی نگرش فرد در مورد تصویر بدنی خود دارای سه مقیاس به شرح ذیل می‌باشد: پرسشنامه مربوط به خود، مقیاس رضایت از بخشهای مختلف بدنی BASS و مقیاس مربوط به نگرش فرد درباره وزن. در پژوهش جهت تعیین روایی از روایی سازه، تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد که نتایج نشان‌دهنده برازش دادها با مدل بودند (مقدار χ^2 یا مقدار ۶۳۳۸٫۵۲ و درجه آزادی ۲۲۷۴ و $\text{sig}: ۰٫۰۰۰۱$ ، شاخص برازندگی χ^2/df یا مقدار ۲٫۷۹، $\text{GFI}: ۰٫۹۴$ ، $\text{AGFI}: ۰٫۹۳$ ، $\text{CFI}: ۰٫۹۲$ ، $\text{NFI}: ۰٫۸۷$ ، $\text{RMSEA}: ۰٫۰۷$). کش، میولکا و براون (۱۹۹۰) پایایی پرسشنامه را ۰/۸۱ گزارش شد. احمدزاده ابازری (۱۳۹۵) پایایی پرسشنامه را با استفاده از روش

^۱. Richetin

^۲. Cash & Brown

آلفای کرونباخ ۰,۸۳ گزارش نموده است. در این پژوهش مقدار آلفای کرونباخ ۰,۸۹ نشان دهنده پایایی مناسب پرسشنامه تصویر بدنی بود.

پرسشنامه ادراک از موفقیت (رابرتز و ترشو، ۱۹۹۸): این پرسشنامه شامل ۱۲ سؤال است که با مقیاس پنج ارزشی لیکرت از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم سنجیده می‌شود. این پرسشنامه دو خرده مقیاستکیلیف‌گرایی و خودگرایی را مورد سنجش قرار می‌دهد. برای تفسیر پرسشنامه نمره‌های هر فرد را جمع می‌شود. اعتباریابی این مقیاس با روش اعتباریابی ملاکی با پرسشنامه دولا و نیکرلز (۱۹۹۲) مطلوب گزارش شده است. کجیاف نژاد و همکاران (۱۳۸۹) رویایی این پرسشنامه را با استفاده رویایی ملاکی همزمان با پرسشنامه انگیزش پیشرفت گیل و دیرتر (۱۹۹۸) به روی ورزشکاران اجرا نمودند که ضریب همبستگی ۰,۴۰ به دست آمد. در این پژوهش جهت تعیین رویایی از رویایی سازه، تحلیل عاملی تأییدی استفاده شده که نتایج نشان‌دهنده‌ی برازش دادها با مدل بودند (مقدار χ^2 مقدار ۱۲۰,۶۵ و درجه آزادی ۵۳ و $sig: ۰,۰۰۰۱$ ، شاخص برازندگی χ^2/df مقدار ۲,۲۸، $GFI: ۰,۹۵$ ، $AGFI: ۰,۹۳$ ، $NFI: ۰,۸۸$ ، $CFI: ۰,۹۱$ ، $RMSEA: ۰,۰۵$). رابرتز و ترشر (۱۹۹۸) همسانی درونی بالایی با ضریب آلفای $r=۰/۸۲$ را برای این مقیاس گزارش و پایایی پرسشنامه مذکور با روش آزمون بازآزمون $r=۰/۸۰$ گزارش کرده‌اند. کجیاف نژاد و همکاران (۱۳۸۹) نیز همسانی درونی و پایایی این پرسشنامه را با استفاده روش آلفای کرونباخ ۰,۷۲ و با استفاده از روش گاتمن از لامبدا ۰,۷۲ تا لامبدا ۰,۸۱ بدست آوردند. در این پژوهش مقدار آلفای کرونباخ ۰,۷۵ نشان دهنده پایایی مناسب پرسشنامه ادراک از موفقیت بود.

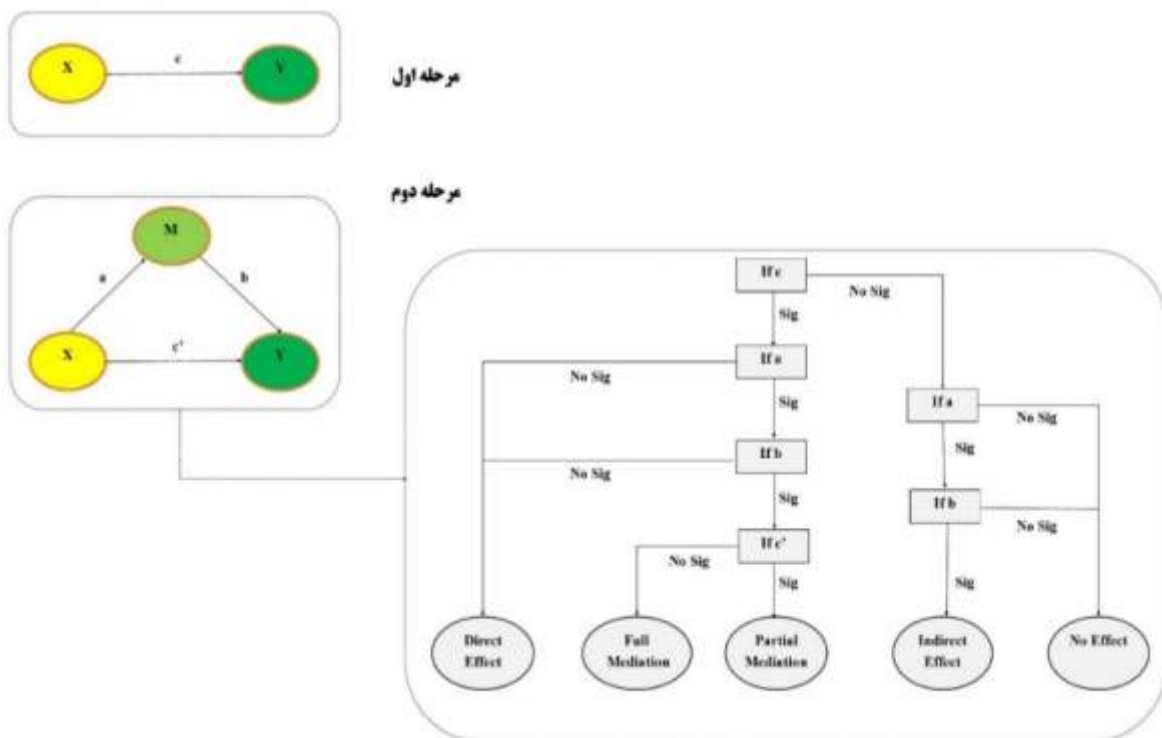
پرسشنامه خودکارآمدی (شوارزر و جروسالم، ۱۹۸۱): این مقیاس شامل ۱۰ سؤال است که پاسخ‌های آن به صورت گزینه‌های اصلاً صحیح نیست تا کاملاً صحیح است و با امتیاز یک تا چهار درجه‌بندی شده است که کمینه و بیشینه نمره آن ۱۰ و ۴۰ است. اخذ نمره بالا در این پرسشنامه نشان دهنده خودکارآمدی عمومی بالاتر است. دلاور و نجفی (۱۳۹۲) رویایی پرسشنامه خودکارآمدی شوارزر و جروسالم را با استفاده از رویایی سازه (تحلیل عاملی) و رویایی همگرا مورد بررسی قرار دادند. در این پژوهش جهت تعیین رویایی از رویایی سازه، تحلیل عاملی تأییدی استفاده شده که نتایج نشان‌دهنده‌ی برازش دادها با مدل بودند (χ^2 مقدار ۶۰,۳۲ و درجه آزادی ۳۵ و $sig: ۰,۰۰۱$ ، شاخص برازندگی χ^2/df مقدار ۱,۷۳، $GFI: ۰,۹۳$ ، $AGFI: ۰,۹۰$ ، $NFI: ۰,۸۱$ ، $CFI: ۰,۹۰$ ، $RMSEA: ۰,۰۷$). شوارزر و هالم (۲۰۰۸) آلفای کرونباخ ۰,۸۶ را در نمونه‌ای از آلمان و ۰,۸۷ را برای نمونه‌ای در سوریه گزارش کرده‌اند. ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس در کانادا ۰,۸۸، کاستاریکا ۰,۸۱، آلمان ۰,۸۱، برتانیا ۰,۸۸، فرانسه ۰,۸۲، ایران ۰,۷۹ و هند ۰,۷۵ گزارش شده است. دلاور و همکاران (۱۳۹۲) پایایی مقیاس خودکارآمدی عمومی با استفاده آلفای کرونباخ، ۰,۸۷ گزارش نمودند. در پژوهش حاضر مقدار آلفای کرونباخ ۰,۹۳ به دست آمد.

پرسشنامه گرایش به مواد نیروزا (حبیبی و همکاران، ۱۳۹۵): این پرسشنامه دارای ۹ مولفه (عدم آگاهی، رسانه، هم‌رنگی، هیجان‌خواهی، در دستری بودن، افزایش عملکرد، نقش مربی، مدیران و کارکنان باشگاه‌ها و عدم نظارت مسئولین) و در مجموع ۶۱ سؤال است. حبیبی و همکاران (۱۳۹۵) پایایی این پرسشنامه را ۰,۸۰ گزار نمودند و جهت تعیین رویایی از رویایی سازه استفاده نمودند. در این پژوهش جهت تعیین رویایی از رویایی سازه، تحلیل عاملی تأییدی استفاده شده که نتایج نشان‌دهنده‌ی برازش دادها با مدل بودند (χ^2 مقدار ۴۲۵۰,۴۰ و درجه آزادی ۱۸۳۳ و $sig: ۰,۰۰۰۱$ ، شاخص برازندگی χ^2/df مقدار ۲,۴۵، $GFI: ۰,۹۵$ ، $AGFI: ۰,۹۱$ ، $NFI: ۰,۸۶$ ، $CFI: ۰,۹۳$).

در این پژوهش مقدار آلفای کرونباخ ۰,۸۸ نشان دهنده پایایی مناسب پرسشنامه گرایش به مواد نیروزا بود. (RMSEA: ۰,۰۷)

روش اجرا

به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات از روش مدل معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار AMOS و SPSS و روش بارون و کنی برای بررسی اثر میانجی بین متغیرها استفاده شده است. روش بارون و کنی در دو مرحله انجام می‌شود، نخست بدون حضور متغیر میانجی یا به عبارت دیگر با استفاده از مدل اثر کامل (Total effect)، مسیر مستقیم بین X و Y بررسی می‌شود. در صورتی که ضریب رگرسیونی این مسیر که آن را c نامگذاری شده، معنی‌دار بود به مرحله دوم رفته و میانجی‌گری آزمایش می‌شود. در مرحله دوم، متغیر میانجی به مدل اضافه می‌شود (مدل با اثر میانجی) و مسیر X به M و M به Y یک به یک بررسی می‌شود در صورتی که هر دو مسیر معنی‌دار بودند پس M در مدل نقش میانجی را بازی می‌کند. حال مسیر مستقیم X به Y با حضور M در مدل (مدل با اثر میانجی) بررسی می‌شود. اگر ضریب رگرسیونی این مسیر (c') معنی‌دار باشد یعنی X به صورت همزمان از هر دو طریق مستقیم ($X \rightarrow Y$) و غیرمستقیم ($X \rightarrow M \rightarrow Y$) بر Y تأثیر می‌گذارد و اصطلاحاً M تأثیر X روی Y را جزئی (Partially) میانجی‌گری می‌کند. اما اگر با حضور M در مدل، تأثیر مستقیم X بر Y دیگر معنی‌دار نبود به این معنی است که مسیر غیر مستقیم ($X \rightarrow M \rightarrow Y$) تمام تأثیر X روی Y را جذب کرده و اصطلاحاً M رابطه X بر Y را به طور کامل (Fully) میانجی‌گری می‌کند. اگر در همان ابتدای کار c معنی‌دار نشد (مسیر مستقیم بین X و Y بدون حضور میانجی در مدل اثر کامل) اگر چه امکان آزمون میانجی‌گری وجود نخواهد داشت ولی همچنان می‌توانیم تأثیر غیرمستقیم X روی Y را مطالعه کنیم. برای این منظور مسیر X به M و M به Y را بررسی کرده و در صورتیکه این دو مسیر معنی‌دار شدند می‌توانیم تأثیر غیرمستقیم X بر Y از طریق M را گزارش کرد. شکل کلی این روش به شرح ذیل می‌باشد.

یافته‌ها

جدول شماره ۱ نتایج شاخص‌های برازش را در سه مدل مورد استفاده در پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۱. نتایج شاخص‌های برازش در سه مدل پژوهش

Model	χ^2	P	χ^2/df	GFI	AGFI	CFI	NFI	RMSEA
مستقیم	۷۹۶٫۴۶۰	۰٫۰۰۰۱	۲٫۹۶۱	۰٫۹۵	۰٫۹۰	۰٫۹۲	۰٫۹۰	۰٫۰۵۷
غیرمستقیم	۸۴۰٫۸۵۷	۰٫۰۰۰۱	۲٫۶۲۱	۰٫۹۴	۰٫۸۹	۰٫۹۰	۰٫۸۸	۰٫۰۵۲
میانجی	۷۶۹٫۶۱۴	۰٫۰۰۰۱	۲٫۴۵۱	۰٫۹۴	۰٫۸۹	۰٫۹۱	۰٫۸۹	۰٫۰۴۹

همانگونه که نتایج جدول نشان می‌دهد شاخص‌های برازش مدل در سه مدل نشان از برازش مناسب و مطلوب داده‌ها با مدل دارند.

جدول شماره ۲ نتایج مدل معادلات ساختاری اثر مدل مستقیم متغیرهای خودکارآمدی و تصویر بدنی بر گرایش به استفاده از داروهای نیروزا را نشان می‌دهد.

جدول ۲. نتایج آزمون مدل معادلات ساختاری بین اثر مستقیم متغیر مستقل بر وابسته

متغیرها	B	β	خطا	نسبت	سطح
---------	---	---------	-----	------	-----

معنی داری	بحرانی					
۰,۰۰۶	-۲,۷۲۷	۰,۳۰۴	-۰,۱۱۶	-۰,۸۲۹	خودکارآمدی	گرایش به
۰,۰۰۰۱	-۶,۰۲۰	۰,۰۴۰	-۰,۲۷۹	-۰,۲۴۰	تصویر بدنی	مواد نیروزا

نتایج جدول شماره ۲ نشان می‌دهد مسیر خودکارآمدی به سوی گرایش به مواد نیروزا دارای ضریب استاندارد نشده $۰,۸۳-$ و ضریب استاندارد شده $۰,۱۲-$ می‌باشد. خطای معیار این مسیر $۰,۳۰$ و نسبت بحرانی $۲,۷۳-$ می‌باشد که این مسیر در سطح کمتر از $۰,۰۱$ معنادار می‌باشد. در نتیجه متغیر خودکارآمدی تأثیر منفی بر گرایش ورزشکاران بدنساز به استفاده از مواد نیروزا دارد. همچنین مسیر تصویر بدنی به سوی گرایش به مواد نیروزا دارای ضریب استاندارد نشده $۰,۲۴-$ و ضریب استاندارد شده $۰,۲۸-$ می‌باشد. خطای معیار این مسیر $۰,۰۴$ و نسبت بحرانی $۶,۰۲-$ می‌باشد که این مسیر در سطح کمتر از $۰,۰۱$ معنادار می‌باشد. در نتیجه متغیر تصویر بدنی تأثیر منفی بر گرایش ورزشکاران بدنساز به استفاده از مواد نیروزا دارد.

جدول شماره ۳ نتایج مدل معادلات ساختاری اثر مدل غیر مستقیم متغیرهای خودکارآمدی و تصویر بدنی بر گرایش به استفاده از داروهای نیروزا با استفاده از متغیر میانجی انگیزش موفقیت را نشان می‌دهد.

جدول ۳. نتایج آزمون مدل معادلات ساختاری بین اثر غیرمستقیم متغیر مستقل بر وابسته

متغیرها	B	β	خطا	نسبت بحرانی	سطح معنی داری
خودکارآمدی	-۰,۶۴۸	-۰,۰۹۵	۰,۳۰۰	-۲,۱۵۶	۰,۰۳۱
تصویر بدنی	۰,۱۸۸	۰,۲۳۱	۰,۰۳۹	۴,۸۷۲	۰,۰۰۰۱
گرایش به مواد نیروزا	-۰,۱۴۵	-۰,۱۳۸	۰,۰۵۰	-۲,۸۸۷	۰,۰۰۴

نتایج جدول شماره ۳ نشان می‌دهد که مسیر خودکارآمدی به سوی انگیزش موفقیت دارای ضریب استاندارد نشده $۰,۶۵-$ و ضریب استاندارد شده $۰,۰۹-$ می‌باشد. خطای معیار این مسیر $۰,۳۰$ و نسبت بحرانی $۲,۱۶-$ می‌باشد که این مسیر در سطح کمتر از $۰,۰۵$ معنادار می‌باشد. در نتیجه متغیر خودکارآمدی تأثیر منفی بر انگیزش موفقیت ورزشکاران بدنساز دارد. همچنین مسیر تصویر بدنی به سوی انگیزش موفقیت دارای ضریب استاندارد نشده $۰,۱۹$ و ضریب استاندارد شده $۰,۲۳$ می‌باشد. خطای معیار این مسیر $۰,۰۴$ و نسبت بحرانی $۴,۸۷$ می‌باشد که این مسیر در سطح کمتر از $۰,۰۱$ معنادار می‌باشد. در نتیجه متغیر تصویر بدنی تأثیر مثبتی بر انگیزش موفقیت ورزشکاران بدنساز دارد. در نهایت مسیر انگیزش موفقیت به سوی گرایش به استفاده از مواد نیروزا دارای ضریب استاندارد نشده $۰,۱۴-$ و ضریب استاندارد شده $۰,۱۴-$ می‌باشد. خطای معیار این مسیر $۰,۰۵$ و نسبت بحرانی $۲,۸۹-$ می‌باشد که این مسیر در سطح کمتر از $۰,۰۱$ معنادار می‌باشد. در نتیجه متغیر انگیزش موفقیت تأثیر منفی بر گرایش ورزشکاران بدنساز به استفاده از مواد نیروزا دارد.

جدول شماره ۴ نتایج مدل معادلات ساختاری اثر مدل میانجی متغیرهای خودکارآمدی و تصویر بدنی بر گرایش به استفاده از داروهای نیروزا با استفاده از متغیر میانجی انگیزش موفقیت را نشان می‌دهد.

جدول ۴. نتایج آزمون مدل معادلات ساختاری بین اثر میانجی متغیر مستقل بر وابسته با حضور متغیر میانجی

متغیرها	B	β	خطا	نسبت بحرانی	سطح معنی-داری
انگیزش خودکارآمدی	-۰,۸۲۰	-۰,۱۱۲	۰,۳۴۴	-۲,۳۸۳	۰,۰۱۷
موفقیت تصویر بدنی	۰,۱۸۱	۰,۲۰۶	۰,۰۴۰	۴,۵۲۹	۰,۰۰۰۱
گرایش به مواد نیروزا	-۰,۸۸۲	-۰,۱۲۳	۰,۳۰۶	-۲,۸۸۰	۰,۰۰۴
گرایش به مواد نیروزا تصویر بدنی	-۰,۲۳۰	-۰,۲۶۸	۰,۰۴۱	-۵,۶۰۳	۰,۰۰۰۱
انگیزش موفقیت	-۰,۰۶۱	-۰,۰۶۲	۰,۰۵۲	-۱,۱۶۸	۰,۲۴۳

نتایج جدول شماره ۴ نشان می‌دهد که مسیر خودکارآمدی به سوی انگیزش موفقیت دارای ضریب استاندارد نشده $۰,۸۲-$ و ضریب استاندارد شده $۰,۱۱-$ می‌باشد. خطای معیار این مسیر $۰,۳۴$ و نسبت بحرانی $۲,۳۸-$ می‌باشد که این مسیر در سطح کمتر از $۰,۰۵$ معنادار می‌باشد. در نتیجه متغیر خودکارآمدی تأثیر منفی بر انگیزش موفقیت ورزشکاران بدنساز دارد. مسیر تصویر بدنی به سوی انگیزش موفقیت دارای ضریب استاندارد نشده $۰,۱۸$ و ضریب استاندارد شده $۰,۲۱$ می‌باشد. خطای معیار این مسیر $۰,۰۴$ و نسبت بحرانی $۴,۵۳$ می‌باشد که این مسیر در سطح کمتر از $۰,۰۱$ معنادار می‌باشد. در نتیجه متغیر تصویر بدنی تأثیر مثبتی بر انگیزش موفقیت ورزشکاران بدنساز دارد. مسیر خودکارآمدی به سوی گرایش به استفاده از مواد نیروزا دارای ضریب استاندارد نشده $۰,۸۸-$ و ضریب استاندارد شده $۰,۱۲-$ می‌باشد. خطای معیار این مسیر $۰,۳۱$ و نسبت بحرانی $۲,۸۸-$ می‌باشد که این مسیر در سطح کمتر از $۰,۰۱$ معنادار می‌باشد. در نتیجه متغیر خودکارآمدی تأثیر منفی بر گرایش ورزشکاران بدنساز به استفاده از مواد نیروزا دارد. همچنین مسیر تصویر بدنی به سوی گرایش به استفاده از مواد نیروزا دارای ضریب استاندارد نشده $۰,۲۳-$ و ضریب استاندارد شده $۰,۲۷-$ می‌باشد. خطای معیار این مسیر $۰,۰۴$ و نسبت بحرانی $۵,۶۰-$ می‌باشد که این مسیر در سطح کمتر از $۰,۰۱$ معنادار می‌باشد. در نتیجه متغیر تصویر بدنی تأثیر منفی بر گرایش ورزشکاران بدنساز به استفاده از مواد نیروزا دارد. در نهایت مسیر انگیزش موفقیت به سوی گرایش به استفاده از مواد نیروزا دارای ضریب استاندارد نشده $۰,۰۶-$ و ضریب استاندارد شده $۰,۰۶-$ می‌باشد. خطای معیار این مسیر $۰,۰۵$ و نسبت بحرانی $۱,۱۷-$ می‌باشد که این مسیر در سطح کمتر از $۰,۰۱$ معنادار نمی‌باشد. در نتیجه متغیر انگیزش موفقیت تأثیری بر گرایش ورزشکاران بدنساز به استفاده از مواد نیروزا ندارد.

جدول شماره ۵ خلاصه نتایج نقش متغیر میانجی انگیزش موفقیت در رابطه بین خودکارآمدی و تصویر بدنی در گرایش ورزشکاران بدنساز به استفاده از داروهای نیروزا را بر اساس روش بارون و کنی را نشان می‌دهد.

جدول ۵. خلاصه نتایج آزمون بارونی و کنی جهت میانجی‌گری اثر متغیر انگیزش موفقیت

نتیجه	c' مسیر	b مسیر	a مسیر	c مسیر	نقش میانجی انگیزش موفقیت
Direct Effect	Sig	Non-sig	Sig	Sig	رابطه بین خودکارآمدی و استفاده از داروهای نیروزا
Direct Effect	Sig	Non-sig	Sig	Sig	رابطه بین تصویر بدنی و استفاده از داروهای نیروزا

نتایج جدول شماره ۵ نشان می‌دهد که در رابطه بین خودکارآمدی با استفاده از داروهای نیروزا با استفاده از متغیر میانجی انگیزش موفقیت با توجه به معناداری c، a و c' و غیر معناداری مسیر b می‌توان نتیجه گرفت که براساس روش بارون و کنی متغیر انگیزش موفقیت نقش میانجی را در رابطه بین خودکارآمدی و گرایش به مواد نیروزا را بازی نمی‌کند بلکه این رابطه فقط یک رابطه مستقیم می‌باشد. همچنین در رابطه بین تصویر بدنی با استفاده از داروهای نیروزا با استفاده از متغیر میانجی انگیزش موفقیت با توجه به معناداری c، a و c' و غیر معناداری مسیر b می‌توان نتیجه گرفت که با توجه به روش بارون و کنی متغیر انگیزش موفقیت نقش میانجی را در رابطه بین تصویر بدنی و گرایش به مواد نیروزا را بازی نمی‌کند بلکه این رابطه فقط یک رابطه مستقیم می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری

یکی از یافته‌های پژوهش حاضر وجود رابطه منفی و معنی‌دار بین خودکارآمدی و گرایش ورزشکاران بدنساز شهر تهران به استفاده از داروهای نیروزا است. یعنی اگر ورزشکاران بدنساز دارای خودکارآمدی بالایی باشند کمتر به سمت استفاده از داروهای نیروزا می‌روند و برعکس چنانچه این ورزشکاران از لحاظ خودکارآمدی در سطح پایینی قرار داشته باشند گرایش بیشتری به استفاده از مواد نیروزا دارند. نتیجه پژوهش حاضر تا حدودی همخوان و همسو با تحقیقات جلیلیان و همکاران (۱۳۹۱) و چان و دیموک^۱ (۲۰۱۵) می‌باشد. جلیلیان و همکاران (۱۳۹۱) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که خودکارآمدی در مصرف داروهای نیروزا (به ویژه استروئیدهای آنابولیک) تأثیر دارد. بنابراین خودکارآمدی فرد احتمالاً موجب اهداف چالش برانگیز است که به افراد اختصاص داده می‌شود. با توجه مطالب بیان شده و یافته‌ی پژوهش حاضر می‌توان نتیجه گرفت که افرادی که دارای خودکارآمدی بالایی هستند بیشتر به سمت ممارست و تمرین می‌روند و کمتر به سمت استفاده از داروهای نیروزا تمایل پیدا می‌کنند برعکس افراد ورزشکارانی که از لحاظ خودکارآمدی در سطح پایینی هستند و دارای انتظار موفقیت پایینی را دارند بیشتر برای جبران این کمبود خود به سمت استفاده از مواد نیروزا تمایل پیدا می‌کنند.

بین خودکارآمدی ورزشکاران بدنساز و انگیزش موفقیت در آنها رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. به ترتیب که چنانچه ورزشکاران بدنساز از خودکارآمدی بالایی برخوردار باشند انگیزش موفقیت در آنها کاهش می‌یابد و چنانچه از خودکارآمدی کمتری برخوردار باشند انگیزش موفقیت در آنها افزایش می‌یابد. افرادی که از نظر احساس خودکارآمدی قوی هستند، معتقدند که قادرند به طور موثری از عهده رویدادهای زندگی خود برآیند این حالت به آنها دیدگاهی می‌دهد که از دیدگاه کسانی که از نظر خودکارآمدی ضعیف هستند، متفاوت است و اثر مستقیمی روی رفتار آنان دارد. از آنجا که اشخاص دارای خودکارآمدی قوی در غلبه بر مشکلات انتظار موفقیت دارند، در کوشش‌های خود به مراتب

^۱. Chan & Dimmock

ثابت قدم ترند تا کسانی که از نظر خودکارآمدی ضعیف هستند، این افراد اعتماد بیشتری به توانایی خود دارند و در تردیدهای خود غرق نمی‌شوند، در انجام تکالیف خود با پشتکارند و در نتیجه غالباً عملکرد آنها در سطح بالایی است علاوه بر این آنان تکلیف دشوار را به عنوان چالش می‌بینند و نه تهدید و فعالانه چالش می‌جویند و سخت می‌کوشند تا بر آنها غلبه کنند. یافته پژوهش حاضر با تحقیقات آلن^۱ و همکاران (۲۰۱۷)، ادموند^۲ (۲۰۱۵) و بندورا (۱۹۸۶) ناهمخوان می‌باشد. این محققان در پژوهش‌های خود دریافتند که بین خودکارآمدی و انگیزش موفقیت و پیشرفت رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. آلن و همکاران (۲۰۱۷) در پژوهشی بیان داشتند که بین خودکارآمدی و سطح انگیزش پیشرفت ورزشی همبستگی مثبت وجود دارد. براساس نظر بندورا افراد نه توسط نیروهای درونی رانده می‌شوند، نه محرک‌های محیطی آنها را به عمل سوق می‌دهند، بلکه کارکردهای روانشناختی، عملکرد، رفتار، محیط و محرک‌های آن را تعیین می‌کند.

وجود رابطه منفی و معنی‌دار بین تصویر بدنی ورزشکاران و گرایش آنها به استفاده از مواد نیروزا از دیگر یافته‌های پژوهش حاضر می‌باشد. این یافته نشان می‌دهد چنانچه ورزشکاران بدنساز از بدن خود تصویر مناسب و مطلوبی داشته باشند و از بدن خود راضی باشند کمتر به سمت استفاده از مواد نیروزا می‌روند و برعکس چنانچه این افراد نسبت به بدن خود احساس رضایت نداشته باشند بیشتر به سمت استفاده از داروهای نیروزا جهت جبران عدم رضایت خود از بدنشان می‌روند. نتیجه پژوهش حاضر تا حدودی با نتایج تحقیقات زالی و دیا^۳ (۲۰۱۴)، لوگو^۴ (۲۰۱۴) و راندال^۵ و همکاران (۲۰۰۲) و همگام و همسو می‌باشند که بیان داشتند یکی از دلایل استفاده از مواد نیروزا را تمایل به عضلانی‌تر بودن، داشتن اندامی زیبا و افزایش حجم بدن می‌دانستند. لوگو (۲۰۱۴) بیان داشت که افراد و ورزشکارانی که نگرش منفی نسبت به تصویر بدنی خود دارند، میل بیشتری به استفاده از مواد نیروزا و رفتارهای دوپینگی دارند. در پژوهش حاضر بین تصویر بدنی ورزشکاران بدنساز و انگیزش موفقیت آنها رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد یعنی چنانچه ورزشکاران بدنساز از بدن خود تصویر مطلوب رضایت بخشی داشته باشند انگیزش موفقیت در آنها افزایش می‌یابد و چنانچه از بدن خود تصویر مطلوب و عدم رضایت داشته باشند انگیزش موفقیت در آنها نیز کاهش می‌یابد. یافته‌ی پژوهش حاضر با یافته‌های عابد و کشاورز (۱۳۹۵) و فلاح زاده (۱۳۹۳) همخوان و همسو می‌باشند که بیان داشتند بین تصویر بدنی و انگیزش پیشرفت و موفقیت ارتباط معناداری وجود دارد.

یکی دیگر از یافته‌های پژوهش حاضر وجود رابطه منفی و معنی‌دار بین انگیزش موفقیت ورزشکاران بدنساز و گرایش به استفاده آنها از داروهای نیروزا دارد. یعنی چنانچه ورزشکاران بدنساز گرایش به موفقیت بالا و بیشتری داشته باشند استفاده آنها از مواد نیروزا کمتر و چنانچه انگیز موفقیت پایین و کمتری داشته باشند گرایش این ورزشکاران به استفاده از مواد نیروزا بیشتر خواهد بود یافته‌ی حاضر با مدل طراحی شده در مطالعه دوناهو و همکاران (۲۰۰۶) مبنی بر پیش بینی رفتار دوپینگ از طریق جهت‌گیری انگیزشی (۲۸) و مدل انگیزشی کلینرت و جانگلینگ^۶ (۲۰۰۷) جهت شناسایی عوامل روانی رفتار دوپینگ و بارکوکسیس^۷ و همکاران (۲۰۱۱) که بین نیمرخ‌های مختلف انگیزشی و استفاده از مواد

۱. Allen

۲. Edmonds

۳. Zali & Dea

۴. Lugo

۵. Randall

۶. Kleinert & Jüngling

۷. Barkoukis

ممنوعه و قصد در آینده ارتباط معنی داری یافتند، همخوانی ندارد. با توجه به یافته‌ی حاضر و برخلاف نتایج به دست آمده و تحلیل معادلات ساختاری می‌توان نتیجه گرفت که بین انگیزه‌های موفقیت و پیشرفت با گرایش به استفاده از داروهای نیروزا ارتباط معنادار وجود دارد و انگیزه‌های موفقیت تأثیر منفی و معنی‌داری بر گرایش ورزشکاران بدنساز به استفاده از مواد نیروزا دارد.

نتایج مربوط به نقش میانجی‌گری انگیزش موفقیت در رابطه بین خودکارآمدی و تصویر بدنی و گرایش ورزشکاران به استفاده از داروهای نیروزا با روش باورن و کنی نشان داد که در مرحله اول بین خودکارآمدی و تصویر بدنی با گرایش ورزشکاران به استفاده از مواد نیروزا رابطه معنی‌داری وجود دارد در مرحله دوم نیز یافته‌ها نشان دادند که بین خودکارآمدی و تصویر بدنی با انگیزش موفقیت رابطه معنی‌دار، بین انگیزش موفقیت و گرایش به استفاده از مواد نیروزا در ورزشکاران بدنساز رابطه غیرمعنی‌دار و بین خودکارآمدی و تصویر بدنی با گرایش به استفاده از مواد نیروزا در ورزشکاران بدنساز با حضور متغیر میانجی رابطه معنی‌داری وجود دارد. در کل از این یافته‌های می‌تواند نتیجه گرفت که متغیر انگیزش موفقیت در رابطه بین خودکارآمدی و تصویر بدنی با گرایش به استفاده از مواد نیروزا در ورزشکاران بدنساز نقش میانجی ندارد و این رابطه یک رابطه و تأثیر مستقیم می‌باشد.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله بر خود لازم می‌دانیم از تمامی بدنسازان مرد شرکت‌کننده در این پژوهش و همچنین مدیران باشگاه‌های بدنسازی که مراتب شرکت آن‌ها را فراهم نمودند، کمال سپاسگزاری و تشکر را ابراز نماییم.

منابع

- احمدزاده اباذری، معصومه (۱۳۹۵). مقایسه باورهای غیرمنطقی، ارزیابی تصویر بدنی و عزت نفس در دختران نوجوان با شاخص توده بدنی بالا و عادی. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.
- جلیلیان، فرزاد؛ وردی پور، حمیداله؛ معینی، بابک؛ براتی، مجید؛ مقیم بیگی، عباس؛ حاتم زاده، ناصر (۱۳۹۱). ارتباط مصرف استروئیدهای آنابولیک در ورزشکاران بدنساز با خودکارآمدی و کنترل رفتار درک شده. مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان، دوره ۱۹، شماره ۱: ۴۵-۵۲.
- حبیبی، یزدان؛ پاشایی، طاهره؛ نوری، بیژن؛ صحرائی، ماح (۱۳۹۵). بررسی شیوع مصرف مواد نیروزا و عوامل مرتبط با آن در ورزشکاران بدنساز مرد شهر سنندج در سال ۱۳۹۴. مجله علوم پزشکی زانکو دانشگاه علوم پزشکی کردستان، دوره ۱۷، شماره ۵۵: ۲۲-۳۱.
- دلاور، علی؛ نجفی، محمود؛ رضایی، علی محمد؛ دبیری، سولماز؛ رضایی، نورمحمد (۱۳۹۲). خصوصیات روان‌سنجی مقیاس خودکارآمدی عمومی در کارکنان دانشگاه. فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی، شماره ۱۲، سال ۴: ۸۷-۱۰۳.
- سیف، علی اکبر. (۱۳۸۶). روانشناسی پرورشی نوین. تهران: دوران.
- سیف، علی اکبر (۱۳۸۶). بهداشت روانی. تهران: انتشارات رشد.
- عابد، علیرضا؛ کشاورز، ایده (۱۳۹۵). ارتباط تصویر بدنی، خودکارآمدی و انگیزش پیشرفت تحصیلی. سومین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی و سبک زندگی.

فلاح زاده، الهه (۱۳۹۳). بررسی تأثیر تصویر بدنی، خودکارآمدی و عزت نفس بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان دختر دانشگاه یزد. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشکده علوم انسانی دانشگاه یزد.

کجباف نژاد، هادی؛ احدی، حسن؛ حیدری، علیرضا؛ عسگری پرویز؛ عنایتی، میرصلاح الدین (۱۳۸۸). ارتباط بین مهارت‌های روانی، هوش هیجانی و مولفه‌های موفقیت ورزشی در ورزشکاران مرد شهرستان شیراز. یافته‌های نو در روانشناسی (روانشناسی اجتماعی)، دوره ۵، شماره ۱۳: ۱۰۷-۱۲۵.

Allen, G. G., Tressure, D. C., & Balague, G. (۲۰۱۷). Achievement goals in sport: the development and validation of the perception of success Questionnaire. *Journal of Sports Science*, ۱۶, ۳۳۷-۳۴۷.

Andersen, A. E., DiDomenico, L. (۱۹۹۲). Diet vs shape content of popular male and female magazines: A dose response relationship to the incidence of eating disorders?. *International Journal of Eating Disorders*, ۱۱: PP۲۸۳-۷.

Asken, M. J. (۱۹۸۶). *Dying to win*. Washington, D.C.: Acropolis.

Bandura, A. (۱۹۸۶) *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Barkoukis, V., Lazuras, L., Tsorbatzoudis, H., & Rodafinos, A. (۲۰۱۱). Motivational and sportspersonship profiles of elite athletes in relation to doping behavior, *Psychology of Sport and Exercise* ۱۲: ۲۰۵e۲۱۲.

Cash, T., & Brown, J. (۱۹۸۹) *Male body image: testosterone response to body image comparison submitted to the office of Graduate studies of Texas A & M University in partial fulfillment of the requirements for the degree of doctor of philosophy*.

Cash, T. F., Mikulka, P. J., & Brown, T. A. (۱۹۹۰). Attitudinal body-image assessment: Factor analysis of the Body-Self Relations Questionnaire. *Journal of Personality Assessment*, ۵۵, ۱۳۵-۱۴۴.

Cash, T. F., & Strachan, M. D. (۲۰۰۲). Cognitive-behavioral approaches to changing body image, In T. F. Cash & T. Pruzinsky (Eds.), *Body Image: A Handbook of Theory, Research, and Clinical Practice*, New York: Guilford Press.

Chan, K. C., & Dimmock, R. (۲۰۱۵). Self-determined motivation in sport predicts anti-doping motivation and intention. *Journal of Science and Medicine in Sport*, ۱۸(۳): ۳۱۵-۳۲۲.

Donahue, E. G., Miquelon, P., Valois, P., Goulet, C., Buist, A., & Vallerand, R. J. A. (۲۰۰۶). motivational model of performance enhancing substance uses in elite athletes. *J Sport Exec Psychol*: ۲۸: ۵۱۱-۵۲۰.

Donohoe, T., & Johnson, N. (۱۹۸۶). *Foul play*, New York, NY: Basil Blackwell.

Edmonds, W. (۲۰۱۵). *the Role of Collective Efficacy in Adventure Racing Teams*, Small Group Research. Thousand Oaks, ۴۰(۲), ۱۶۳-۱۷۵.

Feltz, D. L. (۱۹۹۴). Understanding motivation in sport: A self-efficacy perspective. In G. C. Roberts, (Ed.), *Motivation in sport and exercise* (pp. ۹۳-۱۰۵). Champaign, IL: Human Kinetics.

Kleinert, J., & Jüngling, S. (۲۰۰۷). Factors of doping behaviour: model development and first steps of evaluation. In: Y. Theodorakis, M. Goudas, & A. Papaioannou, Long papers ۱۲th European Congress of Sport Psychology. Halkidiki, pp. ۶۵۵-۶۵۹.

Kruja, K. S. (۲۰۱۴). Special Olympics unified sports: Changes in male athletes during a basketball season. *Adapted Physical Activity Quarterly*, ۱۸(۲), ۱۹۳-۲۰۶.

- Lugo, R. (2014). The influence of motivational orientation on body image and doping behaviors. *sport and health*, 4(3 Pt 1): 1043-9
- Petróczi, A. (2002). Exploring the doping dilemma in elite sport: Can athletes' attitudes be responsible for doping? Published Doctor of Philosophy dissertation, University of Northern Colorado, USA.
- Randall, R. W., Grag, M., & Rodrigo, J. A. (2002). Anabolic steroids and pre-Adolescent Athletes: Prevalence, Knowledge and Attitudes. *journal of United States Sports Academy*, 5 (3): 1-15.
- Richetin, J. , Xaiz, A., Maravitam, A., & Perugini, M. (2012) Self-body recognition depends on implicit and explicit self-esteem. *Body image*, 9(2): 253-260.
- WADA (2009). Social science research 2008 call for proposal. http://www.wada-ama.org/rtecontent/document/Call_for_Proposals_2009_En.pdf. Accessed 6,6,08.
- Waddington, I. (2000). *Sport, health and drugs*. New York, NY: Taylor & Francis.
- Weinberg, R., Gould, D., & Jackson, A. (1979). Expectations and performance: An empirical test of Bandura's self-efficacy. *Journal of Sport Psychology*, 1, 320-331.
- Zali, Y., & Dea, J. (2014). Relationships between body image, nutritional supplement use, and attitudes towards doping in sport among adolescent boys: implications for prevention programs. *journal of sport psychology* 16(2): 175-181.